

ВІДГУК
офіційного опонента про дисертацію
Стоянової Тетяни Володимирівни на тему:
«Особливості перекладу юридичних документів ЮНЕСКО
із захисту прав на освіту»,
подану на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук
зі спеціальності 10.02.16 – перекладознавство

Міжнародна комунікація є важливою частиною сучасної культури, особливо в епоху можливості миттєвого аудіо- та відеозв'язку з будь-ким в будь-якій частині світу. Роботу Стоянової Тетяни Володимирівни присвячено адекватному перекладу міжнародної комунікації в напрямку з англійської на китайську мову.

Зростаюча роль китайської мови в суспільному житті робить це дослідження *актуальним*, а його результати – такими, що мають *практичну цінність*, оскільки кількість розвідок з перекладу міжнародних офіційних документів саме китайською мовою у вітчизняній перекладознавчій традиції є обмеженою. Це дослідження може стати в нагоді при підготовці фахівців-китаїстів, чому слугує чітка класифікація перекладацьких операцій в Розділі 2 та велика кількість ілюстративного матеріалу в Розділі 3.

Матеріал дослідження є достатнім для забезпечення наукової валідності його результатів, *апробація* і кількість *публікацій* характеризують розвідку як представлену науковій спільноті, зокрема, на міжнародному рівні, про що свідчить публікація қитайською мовою в спільному українсько-китайському виданні.

В першому розділі дослідження схарактеризовано жанрово-стилістичні особливості офіційно-ділових документів, схарактеризовано їх лексичні та граматичні особливості, надано різні класифікації термінів та окреслено лінгвокультурну специфіку китайських юридичних документів.

В другому розділі надано опис комунікативної моделі ситуації перекладу, зроблено інвентаризацію перекладацьких тактик і операцій, що використовуються в процесі перекладу міжнародних офіційно-ділових документів, а також розглянуто особливості лексичного складу різних типів міжнародних документів.

В третьому розділі розглянуто перекладацькі операції, які використовуються для передачі англомовних документів ЮНЕСКО із захисту прав на освіту китайською мовою – як на рівні лексики, так і на рівні синтаксису й морфології.

Хотілося б висловити деякі міркування та побажання, які можуть стати в нагоді в подальших розвідках:

1. в дослідженні зазначено, що конверсія застосовується лише для перекладу термінів-словосполучень. Хотілося б уточнити, чому ця трансформація не використовується для передачі інших типів термінів;
2. в подальших розвідках видається доречним дослідити частотність використання різних способів відтворення англомовних термінів китайською мовою згідно з їх класифікацією за сферою вживання, наданою в Розділі 2;
3. хотілося б уточнити доречність використання терміну «транскрибування» по відношенню до перекладу випадків на кшталт передачі *AIDS* китайською мовою як 艾滋病, тобто частково шляхом транскрипції (艾滋病), а частково – шляхом додавання експлікуючого елементу (病).

Зазначені вище міркування носять характер суто рекомендацій та жодним чином не применшують вагомість здобутків дослідження.

В цілому, розвідка виконана на високому рівні, умовиводи є логічними і послідовними, результати є чітко обґрунтованими, мету досягнуто і всі поставлені завдання виконано. Слід відмітити, що до уваги були взяті також і

надбання перекладознавчої традиції Китаю, про що свідчить опрацювання китайських теоретичних джерел.

Окремо слід підкреслити потенціал для подальших досліджень, які можуть включати більшу кількість мов, переклад документів з яких китайською буде досліджуватись; перспективним також видається вивчення особливостей перекладу китайських документів іншими мовами.

Таким чином, на підставі ознайомлення з текстом дисертації, авторефератом та публікаціями вважаємо, що дисертаційне дослідження «Особливості перекладу юридичних документів ЮНЕСКО із захисту прав на освіту» відповідає всім чинним вимогам Департаменту атестації кадрів Міністерства освіти і науки України, зокрема, «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затверженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 року №567, а його авторка – Стоянова Тетяна Володимирівна – заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.16 – перекладознавство.

Кандидат філологічних наук,
доцент кафедри граматики англійської мови
Одеського національного університету
імені І. І. Мечникова

Карпенко М. Ю.

